

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра обліку та оподаткування

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан економічного факультету
(Анатолій ДІБРОВА)
“28” серпня 2024 р.

“СХВАЛЕНО”
на засіданні кафедри обліку та оподаткування
Протокол №1 від “20” серпня 2024 р.
Завідувач кафедри
 (Володимир ЛИТВИНЕНКО)

”РОЗГЛЯНУТО ”
Гарант ОП «Міжнародна економіка»
Гарант ОП
 (Олена КІРЕЙЦЕВА)

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОБЛІК ТА ОПОДАТКУВАННЯ ЗОВНІШНЬО ЕКОНОМІЧНИХ
ОПЕРАЦІЙ**

Галузь знань

Спеціальність 051 «Економіка»

Освітня програма «Міжнародна економіка»

Факультет економічний

Розробники: доцент кафедри обліку та оподаткування, к.е.н., доцент
Людмила МЕЛЬЯНКОВА, доцент кафедри обліку та оподаткування, к.е.н.
Любов МИСЬКІВ

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни «Облік та оподаткування зовнішньоекономічних операцій»

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>бакалавр</i>	
Спеціальність	<i>051 «Економіка»</i>	
Освітня програма	<i>Міжнародна економіка</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)		
Форма контролю	<i>екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	4	
Семестр	7	
Лекційні заняття	15 год.	- год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.	- год.
Лабораторні заняття	год.	- год.
Самостійна робота	105 год.	- год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	3 год.	

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: дати знання з бухгалтерського обліку зовнішньоекономічної діяльності, його використання в управлінні на підприємствах різних форм власності і господарювання.

Завдання: встановлення загальних методологічних основ побудови бухгалтерського обліку зовнішньоекономічної діяльності, що ґрунтується на застосуванні національного Плану рахунків бухгалтерського обліку при відображенні господарської інформації, визначенні цінкових компонентів при обчисленні вартості продукції, вибору методів оцінки засобів підприємства і джерел їх утворення, періодичності відображення інформації в звітності, створення інформаційної бази для аналізу зовнішньоекономічної діяльності як по підприємству в цілому, так і по окремих ділянках роботи, окремих робочих місцях.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

ПРН8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

ПРН25. Вміти аналізувати принципи, закономірності розвитку та міжнародний досвід функціонування світового аграрного ринку.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

– повного терміну денної форми здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Загальні засади експортно-імпоротної діяльності, облік валютно-фінансових операцій														
Тема 1. Теоретичні і правові основи зовнішньоекономічної діяльності та її обліку	1-2	18	2	4			12							
Тема 2. Міжнародні контракти та особливості обліку договірних прав і договірних зобов'язань	3-4	19	2	4			13							
Тема 3. Облік валютних операцій у зовнішньоекономічній діяльності	5-6	20	2	4			14							
Тема 4. Загальні засади	7-8	18	1	3			14							

експортно-імпоротної діяльності .													
Разом за змістовим модулем 1	75		7	15			53						
Змістовий модуль 2. <i>Облік зовнішньоекономічних операцій</i>													
Тема 1. Облік імпортних операцій	9-10	20	2	4			14						
Тема 2. Облік експортних операцій	11-12	20	2	4			14						
Тема 3. Особливості обліку інших зовнішньоекономічних операцій .	13-14	17	2	3			12						
Тема 4. Облік зустрічної торгівлі та операцій з давальницькою сировиною	15	18	2	4			12						
Разом за змістовим модулем 2	75		8	15			52						
Усього годин	150		15	30			105						
Курсовий проект (робота) з _____ _____ (якщо є в робочому навчальному плані)			-	-	-		-		-	-	-		-
Усього годин	150		15	30			105						

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Теоретичні і правові основи зовнішньоекономічної діяльності та її обліку	4
2.	Міжнародні контракти та особливості обліку договірних прав і договірних зобов'язань	4
3.	Облік валютних операцій у зовнішньоекономічній діяльності	4
4.	Загальні засади експортно-імпоротної діяльності .	3
5.	Облік імпортних операцій	4
6.	Облік експортних операцій	4
7.	Особливості обліку інших зовнішньоекономічних операцій .	3
8.	Облік зустрічної торгівлі та операцій з давальницькою сировиною	4

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Теоретичні і правові основи зовнішньоекономічної діяльності та її обліку	4
2	Міжнародні контракти та особливості обліку договірних прав і договірних зобов'язань	4
3	Облік валютних операцій у зовнішньоекономічній діяльності	4
4	Загальні засади експортно-імпоротної діяльності .	3
5	Облік імпорتنних операцій	4
6	Облік експортних операцій	4
7	Особливості обліку інших зовнішньоекономічних операцій .	3
8	Облік зустрічної торгівлі та операцій з давальницькою сировиною	4

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- реферати;
- розрахункові роботи;
- практичних робіт;
- інші види.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.
- інші види.

7. Методи оцінювання.

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- реферати;
- захист практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах
- інші види.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2254>);

- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2254>);

- Мельянова Л.В., Миськів Л.П. Методичні вказівки з вивчення дисципліни «Облік та оподаткування зовнішньо економічних операцій» для здобувачів ОП «Міжнародна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти. Київ: Видавничий центр НУБіП України, 2024. 70 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Азаренков Г. Ф., Мельянова Л. В., Головчак Г. В. Бухгалтерський облік у цифрову епоху: стратегії впровадження та оптимізація процесів. Наука і техніка сьогодні. 2023, № 13(27). С. 244-257. [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-13\(27\)-244-257](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-13(27)-244-257)

2. Азаренков Г.Ф., Мельянова Л.В., Скрипник С.В. Стратегічне планування та аналіз в бухгалтерському обліку: управління досягненням фінансової стійкості підприємства. Ефективна економіка. № 5 (2024). DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.5.8>

3. Акименко О.Ю. Механізм регулювання зовнішньоекономічної діяльності промислового виробництва України: автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук, спеціальність 08.00.03 – економіка та управління національним господарством, Львів 2021. С. 50. URL:<http://ir.stu.cn.ua/bitstream/handle/123456789/26325/aref-Akyumenko.pdf?sequencelowered> (дата звернення: 05.02.2024).

4. Болдовська К.П. Особливості та складові облікового забезпечення міжнародних операцій суб'єктів. *Економіка та суспільство*. 2022. Випуск № 35. URL:<https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1100> (дата звернення: 05.02.2024).

5. Гордополов В.Ю. Обліково-аналітична система управління зовнішньоекономічною діяльністю: автореферат дисертації на здобуття наукового

ступеня доктора економічних наук, спеціальність 08.00.09 – Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності). Житомир, 2019, с. 43. URL:<https://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/7522/Gordopolov.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення: 05.02.2024).

6. Коханська І. Що веземо? Про міжнародні товарно-транспортні накладні. URL: <https://icaap.org.ua/main/novini-ta-zm/mzhnarodn-novini-profes/shho-vezemo-pro-zhnarodn-tovarno-transportn-nakladn.html> (дата звернення: 05.02.2024).

7. Кошіль А., Мельянкova Л. Економічна сутність та облікове відображення електронних грошей в умовах сучасності. Acta Academiae Beregsasiensis. Economics. 2023, № 4. С. 397-408. <https://doi.org/10.58423/2786-6742/2023-4-397-408>

8. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г., Терлецька В.О. Митна справа: підручник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2021. 240 с.

9. Кузьменко О.П., Багрій Л., Мельянкova Л.В. Розвиток бухгалтерського обліку в контексті глобальних цифрових трансформацій. Ефективна економіка. № 8 (2024). DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.8.60>

10. Музиченко А. О., Скрипник С. В., Мельянкova Л. В. Стандартизація бухгалтерського обліку: вплив на управлінську звітність та порівняльний аналіз. Електронне наукове фахове видання «Економіка та суспільство». 2024, № 59. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-4>

11. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 №996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 05.02.2024).

12. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991р. №959-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=959-12>. (дата звернення: 04.02.2024).

13. Сайт державної служби статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 04.02.2024).

14. Танасієва М.М. Облік і оподаткування зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. Чернівці : Технодрук, 2021. 100 с.

15. Фоміна О. В., Король С. Я., Шаповалова А.П. Бухгалтерський облік: підручник. Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2024. 224 с.